

UCHWAŁA Nr XXX/452/2014
Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim
z dnia 28 lutego 2014r.

w sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Aleksandrowskiego za 2013 rok.

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2013r. poz. 595 z późn. zm.¹⁾) i art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.²⁾) po zapoznaniu się z informacją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim, uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Aleksandrowskiego za 2013 rok, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

mgr Dariusz Wochna

¹Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013r. poz. 645.

²Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2011r. Nr 113, poz. 657; Dz.U. z 2012r. poz. 460, poz. 892;

Załącznik do Uchwały Nr XXX/452/2014
Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim
z dnia 28 lutego 2014r.

OCENA

STANU

BEZPIECZEŃSTWA

SANITARNEGO

POWIATU

ALEKSANDROWSKIEGO

ZA 2013 ROK

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM W 2013 ROKU.

W 2013r. działania w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego realizowane były na podstawie wytycznych Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa kujawsko-pomorskiego.

Zarejestrowano 608 zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania i rejestracji. Spośród tej liczby chorych hospitalizowano 183 osoby.

Przeprowadzono 184 wywiady epidemiologiczne, związane ze zgłaszaniem zachorowań na choroby zakaźne. W nadzorowanych placówkach służby zdrowia przeprowadzono 68 planowanych kontroli sanitarnych. Współpracowano z sekcjami własnej jednostki, sąsiednimi Stacjami, innymi Inspekcjami oraz władzami samorządowymi w zakresie zwalczania zagrożeń epidemicznych, zakażeń i chorób zakaźnych, opracowywania planów reagowania kryzysowego oraz promowania profilaktycznych działań zdrowotnych.

Na podstawie analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych MZ-54, w 2013 roku szczepieniami wg Programu Szczepień Ochronnych objęto 10981 dzieci i młodzieży do lat 19. Liczba ta uległa zmniejszeniu o 223 w porównaniu do roku 2012 (mniejsza liczba urodzeń w rocznikach).

W ramach nadzoru nad realizacją szczepień w 2013 roku na terenie powiatu aleksandrowskiego działalnością kontrolną objęto 14 świadczeniodawców, sprawujących podstawową opiekę zdrowotną oraz 1 oddział noworodkowy. Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie wykonywane były w 3 punktach szczepień. Przeprowadzono w nich 28 kontroli wg jednolitych procedur zgodnych z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego. Skontrolowane punkty szczepień spełniają wymagania jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym.

Sprawozdanie roczne ze szczepień ochronnych (MZ-54) za rok 2013 wykazało wysoki stopień uodpornienia w poszczególnych rocznikach dzieci i młodzieży. Świadczy to o utrzymującej się stabilizacji w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych i pozwala sądzić, że istnieje społeczna akceptacja szczepień. Właściwa realizacja szczepień ochronnych, wysoki odsetek zaszczepionej populacji w wysokości 95-99% ogranicza liczbę zachorowań na daną jednostkę chorobową. Powstanie odporności zbiorowej zmniejsza liczbą źródeł zakażenia chorobami zakaźnymi, w efekcie zahamowanie krążenia drobnoustrojów chorobotwórczych.

Stopień uodpornienia populacji w 2013 r. w stosunku do roku 2012 przedstawiają poniższe tabele.

1. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.
2013	91,82%	99,58%
2012	92,42%	99,00%

2. Szczepienia przeciwko błonicy i tężcowi

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	6 r. ż.	14 r. ż.	19 r. ż.
2013	62,05%	99,58%	99,42%	99,81%	99,25%
2012	62,77%	99,78%	99,81%	99,82%	99,10%

3. Szczepienia przeciwko krztuścowi

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	3 r. ż.	6 r. ż.
2013	62,05%	99,58%	99,78%	99,42%
2012	62,77%	99,78%	99,81%	99,81%

4. Szczepienia przeciwko poliomyelitis

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	6 r. ż.
2013	62,05%	99,58%	99,42%
2012	62,77%	99,78%	99,81%

5. Szczepienia przeciwko odrze, śwince, różyczce

lata/wiek	2 r. ż.	10 r. ż.
2013	91,44%	100%
2012	93,24%	99,61%

6. Szczepienia dziewcząt przeciwko różyczce.

lata/wiek	11 r. ż.	12 r. ż.	13 r. ż.
2013	99,46%	100%	100%
2012	100%	100%	100%

7. Szczepienia przeciwko *Haemophilus influenzae* typu B

lata/wiek	1 r. ż.	2 r. ż.	3 r. ż.
2013	62,05%	99,58%	99,78%
2012	62,77%	99,78%	100%

8. Szczepienia przeciwko gruźlicy

Szczepieniami przeciw gruźlicy w roku 2013 objęto tylko noworodki. Zostały one zaszczepione w 99,79 %. W oddziale noworodkowym zaszczepiono 469 noworodków , natomiast 7 niemowląt zostało doszczepionych już po wyjściu ze szpitala po ustąpieniu przeciwwskazań lekarskich po 14 dniach życia do 11 miesiąca życia. Jedno dziecko z powodu przeciwwskazań lekarskich nie jest zaszczepione.

Wykonano 4 szczepienia dzieci w wieku powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 lat.

9. Szczepienia przeciwko tężcowi u osób po zranieniach

Ze wskazań indywidualnych zaszczepiono 1448 osób, o 191 więcej niż w roku 2012.

10. Szczepienia przeciwko wściekliznie

Na terenie powiatu aleksandrowskiego nie szczepi się osób mających kontakt ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę.

Oprócz szczepień obowiązkowych prowadzone były także **szczepienia zalecane**, nie finansowane ze środków Ministra Zdrowia.

Szczepienie przeciwko	2012	2013
WZW B	330	330
grypie	1798	1637
WZW A	19	15
p/ko wściekliznie	0	0
Dur brzuszny	21	20
H. influenzae typu b	2	5
Ospie wietrznej	47	30
Streptococcus pneumoniae	224	327
Kleszczowemu zap. mózgu	21	28
Neisseria meningitidis	18	17
Zakaż. wirusem brodawczaka	21	8
Biegunce rotawirusowej	145	50

W roku sprawozdawczym zaobserwowano spadek szczepień przeciwko grypie- 161 mniej niż w roku ubiegłym, przeciwko biegunce rotawirusowej- 95 mniej niż w roku ubiegłym, ospie wietrznej- mniej o 17 oraz przeciwko WZW A u osób dorosłych -mniej o 4 osoby. W roku 2013 zaobserwowano wzrost szczepień przeciwko Pneumokokom o 103 więcej w stosunku do roku 2012. Pozostałe szczepienia zalecane znajdują się na zbliżonym poziomie w stosunku do roku ubiegłego.

W preparaty szczepionkowe zalecane w programie szczepień ochronnych pacjenci mogli zaopatrywać się w zakładach opieki zdrowotnej i w aptece.

W roku 2013 zgłoszono 2 przypadki **niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP)**. Wystąpiły one u dzieci w pierwszym roku życia. Pierwszy przypadek wystąpił po podaniu II dawki WZW, I dawki DTP i Act-hib. Odczyn został rozpoznany i zakwalifikowany przez lekarza jako „ciągły płacz”. Drugi przypadek odczynu poszczepiennego wystąpił po szczepieniu BCG -rozpoznany i zakwalifikowany przez lekarza jako „powiększenie regionalne węzłów chłonnych pachowych (kilka węzłów)”. Oba przypadki leczenia odbywały się w warunkach szpitalnych.

Postępowanie w sprawie terminowej zgłaszalności i monitoringu NOP było zgodne z obowiązującymi przepisami.

W 2012r. nie zgłoszono żadnego przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych, zakażeń i zgonów w powiecie aleksandrowskim jest nadal stabilna i nie odbiega znacząco od sytuacji w latach minionych. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych, zakażeń i zgonów są systematycznie gromadzone, weryfikowane i analizowane zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j.Dz.U.z 2013r. poz 947).

W 2013r. w powiecie aleksandrowskim zmalała liczba zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania i rejestracji. Zarejestrowano 608 przypadków zachorowań. Spośród tej liczby chorych 183 osoby były hospitalizowane. W analogicznym okresie 2012r. zgłoszono 794 zachorowania- hospitalizowano 193 osoby.

Na terenie powiatu nie wystąpiły takie choroby jak: cholera, dur brzuszny, dury rzekome A,B,C, czerwonka bakteryjna i pełzakowata, dżuma, wąglik, błonica, poliomyelitis, gorączki krwotoczne, AIDS. Z chorób odzwierzęcych nie zarejestrowano tularemii, brucelozy, nosacizny, leptospirozy, listeriozy, tężca, zimnicy, ornitoz, kleszczowego zapalenia mózgu, wścieklizny i włośnicy.

W porównaniu z rokiem 2012 w roku sprawozdawczym 2013 zaobserwowano: poprawę sytuacji epidemiologicznej i zmniejszenie liczby zachorowań na:

- bakteryjne zakażenia jelitowe inne określone - z 12 przypadków do 4
- wirusowe zakażenia jelitowe określone -z 6 przypadków do 2
- biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem -z 95 przypadków do 77
- biegunkę i zapalenie żołądkowo- jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2- z 46 przypadków do 44
- ospę wietrzną - z 505 przypadków do 250
- świnkę (nagminne zapalenie przyusznic)- z 9 przypadków do 5

pogorszenie sytuacji epidemiologicznej i wzrost liczby zachorowań na:

- salmonellozy- zatrucia pokarmowe -z 8 przypadków do 16
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone- z 1 przypadku do 2
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do 2 lat- z 1 przypadku do 2
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy - z 21 przypadków do 28
- wirusowe zakażenia jelitowe nie określone-z 4 przypadków do 8
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do 2 lat -z 20 przypadków do 29
- płonicę (szkarlatynę) -z 23 przypadków do 30
- różę- z 10 przypadków do 19
- boreliozę z Lyme-z 3 przypadków do 9
- styczość i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień -z 9 przypadków do 10
- różyczkę-z 1 przypadku do 32

W 2013r. nie wystąpiły zachorowania na niektóre jednostki chorobowe, które zarejestrowano w 2012r.:

- bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli inną i BNO
- krztusiec
- wirusowe zapalenie wątroby typu C

Pojawiły się natomiast zachorowania na choroby, które nie występowały w 2012r.:

- posocznica po salmonellozie
- inne zakażenia pozajelitowe wywołane przez pałeczki salmonella
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile
- rzeżączka
- wirusowe zapalenie mózgu nie określone
- zapalenie opon mózgowych nie określonych
- grypa ogółem i grypę u dzieci w wieku 0-14 lat
- toksoplazmoza

Na identycznym poziomie w roku 2013 i 2012 utrzymały się zachorowania na:

- mikobakteriozy po 1 przypadku
- wirusowe zapalenie opon mózgowych nie określone po 1 przypadku
- wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe po 1 przypadku

W odniesieniu do sytuacji epidemiologicznej województwa kujawsko-pomorskiego w 2013r. w powiecie aleksandrowskim uzyskano:

wyższe współczynniki zapadalności dla zachorowań na:

- salmonellozy- zatrucia pokarmowe, posocznicy i inne zakażenia pozajelitowe
- bakteryjne zakażenia jelitowe inne nie określone
- biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem oraz u dzieci do lat 2
- mikobakteriozy inne i BNO
- różę
- wirusowe zapalenie mózgu nie określone
- świnkę
- zapalenie opon mózgowych inne i nie określone
- grypę ogółem i grypę u dzieci w wieku 0-14 lat
- toksoplazmozę

niższe współczynniki zapadalności dla zachorowań na:

- bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* i nie określone
- bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, adenowirusy i nie określone oraz u dzieci do lat 2
- płonicę
- rzeżączkę
- boreliozę z Lyme
- styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień
- wirusowe zapalenie opon mózgowych nie określone
- ospę wietrzną
- różyczkę

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie jest na bieżąco monitorowana. Gromadzone i analizowane są informacje o występowaniu zakażeń i chorób zakaźnych, biologicznych czynników chorobotwórczych, zgonów, innych zdarzeń mogących świadczyć o zagrożeniu bioterroryzmem, chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zjadliwą, ognisk epidemicznych, szczególnie szerzących się drogą pokarmową oraz innych zdarzeń mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego. W sytuacjach koniecznych podejmowane są natychmiastowe działania przeciwepidemiczne.

II. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISKA, ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

WODOCIĄGI

1. o produkcji < 100 m³/d – w chwili obecnej nie ma wodociągów w tej grupie.

Wodociąg Domu Pomocy Społecznej w Grabiu należący do wodociągów o produkcji < 100 m³/d, z początkiem 2013 roku, z uwagi na małą liczbę odbiorców, został zakwalifikowany jako **inny podmiot zaopatrujący w wodę**. Kontrola jakości wody nie wykazała nieprawidłowości – ujęcie podaje wodę dobrej jakości pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym.

2. o produkcji 100 – 1000 m³/d – wg ewidencji 7 wodociągów

Jakość wody produkowana przez większość wodociągów znajdujących się w tej grupie, w 2013 roku, była dobra. Jednakże w 3 przypadkach, w związku z powtarzającymi się przekroczeniami parametrów chemicznych, koniecznym stało się wydanie decyzji merytorycznych.

Podobnie jak w latach ubiegłych **wodociąg Gminy Raciążek**, miał problemy z ponadnormatywną zawartością manganu. W związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia w zakresie manganu, nakazującą doprowadzenie jakości wody w w/w zakresie do zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do

spożycia przez ludzi, w terminie do 30.11.2013r..

Mimo podjętych przez właściciela wodociągu działań naprawczych, jakość wody nie uległa poprawie. W związku z powyższym Urząd Gminy w Raciążku wystąpił z wnioskiem o przedłużenie terminu wykonania obowiązku zawartego w decyzji.

PPIS w Aleksandrowie Kuj. przychylił się do wniesionej prośby i przedłużył termin wykonania w/w obowiązku do 31.03.2014r..

W wyniku kontroli jakości wody prowadzonej w pierwszym kwartale 2013r. w **Wodociągu Miasta Nieszawa** stwierdzono ponadnormatywną zawartość żelaza. W związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia w zakresie żelaza i nakazującą doprowadzenie jakości wody w w/w zakresie do zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w terminie do 31.10.2013r.. Obowiązki zawarte w decyzji zostały wykonane. W ostatnim kwartale 2013r. wodociąg podawał wodę dobrej jakości.

Kontrola jakości wody w **Wodociągu Gminy Aleksandrów Kuj. – ujęcie Służewo** wykazała przekroczenie parametru mangan. Mimo podjętych przez administratora działań naprawczych, jakość wody nie ulegała poprawie. W związku z powyższym

PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia w zakresie manganu, nakazującą doprowadzenie jakości wody w w/w zakresie do zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w terminie do 30.04.2014r..

Ponadto w 2013 roku dokonano modernizacji układu technologicznego ujęcia wody w Starym Zbrachlinie zaopatrującym **wodociąg Gminy Waganiec**. Prace modernizacyjne trwały w okresie od kwietnia do listopada 2013 roku i polegały m.in. na demontażu podstawowych urządzeń technologicznych i wprowadzeniu nowych urządzeń technologicznych i pomiarowych oraz kompleksowej automatyzacji pracy stacji.

Stan sanitarny i techniczny wodociągów należących do tej grupy budził zastrzeżeń.

3. o produkcji 1000 – 10000 m³/d – wg ewidencji 3 wodociągi

- **wodociąg Miasta Aleksandrów Kuj.** wykonał obowiązek zawarty w decyzji z 15 maja 2009r.- po wykonaniu odwiertów nowych studni głębinowych, ponadnormatywna wartość sodu została wyeliminowana. Jednakże nowe studnie podają wodę z ponadnormatywną zawartością manganu i mimo podjętych prób jego wyeliminowania, właścicielowi nie udało się doprowadzić jakości wody do zgodnej z obowiązującymi normami. W związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia w zakresie manganu, nakazującą doprowadzenie jakości wody w w/w zakresie do zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w terminie do 30.10.2013r.. Właściciel wodociągu, w związku z trudnościami z wyeliminowaniem przekroczeń w wodzie przeznaczonej do spożycia, wystąpił do PPIS w Aleksandrowie Kuj. z prośbą o przedłużenie terminu wykonania obowiązku. PPIS w Aleksandrowie przychylił się do wniesionej prośby i przedłużył termin do dnia 31.12.2014r.

- **Wodociąg Gminy Bądkowo i Zakrzewo – ujęcia: Sędzin i Siniarzewo oraz Wodociąg Miasta Ciechocinek - ujęcia: Kuczek i Siarzewo**, w trakcie roku sprawozdawczego borykały się z jednorazowymi przekroczeniami w zakresie fizykochemii, które zostały natychmiastowo wyeliminowane. Poza tym podawały wodę dobrej jakości.

Stan sanitarno – techniczny stacji uzdatniania wody **wodociągu miasta Aleksandrów Kuj.** w porównaniu do roku ubiegłego poprawił się. Kontrole sprawdzające wykazały wykonanie wszystkich obowiązków zawartych w decyzji z 2012 roku.

Stan sanitarno – techniczny pozostałych wodociągów tej grupy podobnie jak w roku ubiegłym – dobry.

4. Studnie inne

W pierwszym półroczu 2013 roku, w związku z uzasadnionymi prośbami właścicieli studni przydomowych znajdujących się na terenie Gminy Koneck (1 próba) oraz Aleksandrów Kuj. (2 próby), pobrano wodę do badań. W 2 przypadkach badania wykazały, iż woda nie odpowiada normom jakości pod względem składu mikrobiologicznego i jest nieprzydatna do spożycia, o czym poinformowano właścicieli i Urzędy Gmin. Natomiast w jednym przypadku woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

KĄPIELISKO

Na terenie powiatu aleksandrowskiego funkcjonuje wg ewidencji 1 miejsce wykorzystywane do kąpieli tj.:

- nad Jeziorem Ostrowąs w Ostrowasie (gm. Aleksandrów Kuj.)

Urząd Gminy w Aleksandrowie Kuj., zgłosił od czerwca 2013r. rozpoczęcie sezonu kąpielowego tylko w 1 miejscu wykorzystywanym do kąpieli: **nad jeziorem Ostrowąs** oraz wykonał badania jakości wody w powyższym akwenuie.

Na podstawie otrzymanych wyników stwierdzono, iż woda spełniała normy rozporządzenia, w związku z czym wydano komunikat o dopuszczeniu w/w miejsca do kąpieli, rekreacji i uprawiania sportów wodnych.

Jednocześnie przeprowadzono kontrolę sanitarną w/w miejsca wykorzystywanego do kąpieli. Podobnie jak w roku ubiegłym stwierdzono zły stan techniczny drewnianego pomostu. W związku z trudnościami ustalenia podmiotu odpowiedzialnego za w/w pomost, PPIS w Aleksandrowie Kuj. wystosował pismo do Wójta Gminy Aleksandrów Kuj., mówiące o konieczności doprowadzenia do należytego stanu technicznego w/w pomostu lub ustawienia oznaczenia informującego o niebezpieczeństwie wynikającym z jego korzystania.

Z końcem lipca na jeziorze Ostrowąs stwierdzono masowy zakwit sinic (wspólna kontrola z WIOŚ w Bydgoszczy Delegatura we Włocławku), w związku z powyższym PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał decyzję, z trybem natychmiastowej wykonalności stwierdzającą brak przydatności wody do kąpieli i ustanawiającą tymczasowy zakaz kąpieli, rekreacji i uprawiania sportów wodnych. Właściciel kąpieliska oznaczył teren tablicami informującymi o zakazie kąpieli. Z końcem sezonu kąpielowego jakość wody w kąpielisku uległa poprawie.

Teren kąpieliska przez cały sezon utrzymany był w czystości. Śmieci gromadzone były w koszach z workami foliowymi, które systematycznie usuwano.

koszach z workami foliowymi, które systematycznie usuwano.

Osoby kąpiące się nad jeziorem Ostrowas mogły korzystać z toalety skanalizowanej na terenie punktu gastronomicznego znajdującego się bezpośrednio przy plaży. Udostępniono również punkt czerpania wody pitnej, dobrej jakości, z wodociągu publicznego w Ośnie (gm. Aleksandrów Kuj.).

USTĘPY PUBLICZNE

Na terenie powiatu aleksandrowskiego w ewidencji znajdują się ogółem 3 toalety publiczne zlokalizowane w centrum Ciechocinka, 2 z nich zostały skontrolowane. Toaleta w parku sosnowym nie została skontrolowana, z uwagi na fakt, iż w trakcie podejmowania kilku prób kontroli była nieczynna.

Zlikwidowana została toaleta publiczna na bulwarze w Nieszawie.

Stan bieżącej czystości w skontrolowanych obiektach, w porównaniu z rokiem ubiegłym, poprawił się.

Dwie toalety publiczne w Ciechocinku - w parku Tężniowym, a także w centrum miasta są przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

W wystąpieniu do władz administracyjnych zwrócono szczególną uwagę na problem budowy, utrzymania i eksploatacji szaletów publicznych. Problem ten należy do zadań własnych gmin i według opinii PPIS jest zaniedbywany.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Aleksandrowie Kuj., który oferuje usługi dziennego pobytu osób niepełnosprawnych z obszaru całego powiatu, podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż stan sanitarno - higieniczny i techniczny był bez zastrzeżeń.

HOTELE

W ewidencji PSSE znajduje się 10 hoteli, mieszczących się na terenie naszego powiatu, w porównaniu z rokiem ubiegłym przybyły 2, skontrolowano 9 hoteli(1 hotel wyłączony jest z eksploatacji).

W 3 hotelach znajdujących się na terenie Ciechocinka, w trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – techniczne tj. brak badań wody ciepłej w kierunku Legionella sp. oraz w jednym, brudne i zakurzone ściany w łazienkach przy pokojach.

PPIS w Aleksandrowie Kuj. na właścicieli hoteli wydał decyzje administracyjne nakazujące usunięcie w/w nieprawidłowości.

Stan sanitarno – techniczny pozostałych obiektów znajdujących się w tej grupie w trakcie kontroli, podobnie jak w roku ubiegłym, nie budził zastrzeżeń.

4 z 10 hoteli przystosowane są dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

INNE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI HOTELOWE

Wg ewidencji 43 obiekty, skontrolowano 38 obiektów.

W tej grupie obiektów znajdują się: **pokoje gościnne, domy wypoczynkowe, domy wczasowe, nieskategoryzowane hotele oraz gospodarstwa agroturystyczne, także 1 ośrodek wczasowo-wypoczynkowy zlokalizowany na wsi.**

Stan sanitarny i techniczny oraz utrzymanie czystości i porządku w obiektach tej grupy nie budziły zastrzeżeń.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, FRYZJERSKO-KOSMETYCZNE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ I SOLARIA

Wg ewidencji na terenie powiatu aleksandrowskiego znajduje się : 59 zakładów fryzjerskich, 19 kosmetycznych, 6 gabinetów odnowy biologicznej oraz 14 świadczących więcej niż jedną usługę. Ogółem skontrolowano 93 obiekty.

W 1 skontrolowanym gabinecie kosmetycznym stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania ze sprzętem i narzędziami kosmetycznymi, obiekt budził również zastrzeżenia z zakresu sanitarno-technicznym. Pracownika gabinetu ukarano mandatem w wysokości 100zł oraz wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Pozostałe skontrolowane obiekty tej grupy nie budziły zastrzeżeń.

Zakłady te posiadają i stosują procedury postępowania z odpadami, sprzętem, narzędziami fryzjerskimi i kosmetycznymi mogącymi naruszyć ciągłość tkanek, w celu ochrony przed chorobami zakaźnymi.

OBIEKTY KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

(dworce, przystanie żeglugi i środki transportu publicznego)

W roku sprawozdawczym przeprowadzono: 1 kontrolę dworca PKS, 3 kontrole przystanków PKS. Ich stan sanitarno – techniczny oraz bieżące utrzymanie nie budziło zastrzeżeń.

W tej grupie obiektów przeprowadzono też 1 kontrolę dworca PKP w Aleksandrowie Kuj. W trakcie kontroli dworca PKP w Aleksandrowie Kuj. stwierdzono, iż stan sanitarno – techniczny nie uległ poprawie, a właściwie się pogorszył. Nadal ściany holu dworca i poczekalni są brudne, zakurzone, ze złuszczącą się farbą i odpryskami tynku.

Termin realizacji obowiązków wynikających z decyzji z 2011r. a dotyczących stanu sanitarno – technicznego, nie został dotrzymany, obowiązki nie zostały wykonane do 31.12.2012r., wyznaczono kolejną datę ich realizacji do 30.11.2013r. Niestety do tego terminu również nie wykonano w/w zaleceń. Z uwagi na koszt przedmiotowego przedsięwzięcia, prolongowano kolejny termin na 30.06.2014r.

W roku sprawozdawczym objęto kontrolą przystanie żeglugi w Ciechocinku i Nieszawie. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Teren przystani był czysto utrzymany, wyposażony w dostateczną ilość koszy na śmieci, które w trakcie sezonu były systematycznie opróżniane. Dzierżawcy w/w obiektów mają podpisane umowy na wywóz odpadów komunalnych.

Również w trakcie kontroli : 3 dorożek ,3 taxi , 2 samochodów do przewozu chorych oraz 6 samochodów do przewozu zwłok, nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-higienicznych. Ich stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń.

TERENY REKREACYJNE – wg ewidencji to : 6 parków oraz 3 place zabaw

Do końca 2013 r. skontrolowano 5 parków i 1 plac zabaw.
Uchybień natury sanitarnej - nie stwierdzono.

INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W roku 2013 ogółem **wg ewidencji 41, a skontrolowano 69** obiektów tej grupy, łącznie z przeprowadzonymi działaniami w ramach interwencji.

Inne obiekty użyteczności publicznej to m.in. obiekty kulturalno-widowiskowe (kino i teatr, miejskie i wiejskie centra kultury), obiekty sportowe, parkingi, targowiska miejskie, apteki, kwatery prywatne.

Obiekty sportowe (stadiony sportowe)

Miejski stadion sportowy w Aleksandrowie Kuj. - po wykonaniu obowiązków wynikających z decyzji administracyjnej z 2010r. **stwierdzono znaczną poprawę** stanu sanitarno – technicznego, w stosunku do roku ubiegłego.

Kwatery prywatne

Skontrolowano 5 obiektów tej kategorii, w 1 z nich stwierdzono uchybienia natury sanitarno – technicznej , na które została wydana decyzja administracyjna. Obowiązki nałożone w/w decyzją zostały wykonane w terminie.

Interwencje, doniesienia od ludności

W sumie rozpatrzono 27 doniesień, z czego w **10 przypadkach**, problem nie leżał w kompetencji PPIS i po kontrolach przekazywany był do załatwienia wg kompetencji do właściwych organów.

W 7 przypadkach doniesień rozpatrzonych przez PPIS zarzuty wniesione przez klientów potwierdziły się , natomiast w pozostałych 10, nie stwierdzono zagrożeń epidemiologicznych.

Najczęstszymi problemami, z którymi zwracano się do PPIS były:

- złe warunki mieszkaniowe (hałas, korozja biologiczna, problemy z kanalizacją, uciążliwość związana z chowem zwierząt)
- nieprzestrzeganie zasad czystości i higieny w obiektach służby zdrowia oraz na posesjach.
- zła jakość wody w studniach przydomowych oraz wody podawanej przez wodociąg.

W związku z doniesieniem od ludności dot. hałasu instalacyjnego na właściciela obiektu wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie poziomu hałasu do obowiązujących norm. Obowiązek wynikający z w/w decyzji został wykonany.

W ramach interwencji uczestniczono we wspólnych kontrolach z przedstawicielami: Urzędów Miast i Gmin (7 kontroli), WIOŚ (1 kontrola), Policji (3 kontrole), Inspekcji Nadzoru Budowlanego (1 kontrola).

W ramach współpracy z władzami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami samorządowymi:

- zaopiniowano 6 projektów „Regulaminu utrzymania czystości i porządku” dla gmin powiatu aleksandrowskiego
- współuczestniczono z uczniami Zespołu Szkół w Stawkach w projekcie edukacyjnym pt. ”Woda nasz skarb”
- na wniosek Komendy Policji przebadano wodę ze studni przydomowej w Chromowoli.

III. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny ma określony zakres działań w ustawie z dnia 14 marca 1985r o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r Nr 212, poz.1263 ze zmianami), które dotyczą również zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Mają one znaczenie przy kształtowaniu nowego ładu przestrzennego, projektowaniu obiektów, od ich lokalizowania poprzez uzgadnianie projektów i dopuszczenie do użytkowania zrealizowanych obiektów.

Działania są realizowane na poszczególnych etapach procesu inwestycyjnego i wynikają z wielu przepisów prawnych. Poza ww. ustawą o PIS należą do nich min: ustawa z dnia 3 października 2008r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013r, poz. 1235), ustawa z dnia 27 marca 2003r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80, poz.717 ze zmianami) oraz inne przepisy szczegółowe.

Działania ZNS w 2013 roku w ramach sprawowanego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim ujęte są poniżej według wykonywanych czynności:

- uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania miejscowych planów zagospodarowania miast i gmin
- uzgadnianie konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania i określenia zakresu prognozy w przypadku konieczności jej wykonania
- uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
- uzgadnianie warunków zabudowy
- opinie, co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zakresu raportu
- uzgadnianie uwarunkowań do decyzji środowiskowych
- uzgadnianie dokumentacji projektowej
- opiniowanie przedsięwzięć korzystających ze środków UE
- kontrolowanie budów
- uczestniczenie w dopuszczeniu obiektu do użytkowania

Sprecyzowane zadania w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie ZNS i innych wyżej wymienionych przepisach dają delegację prawną Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu do brania udziału w postępowaniach administracyjnych na różnych

szczeblach procesu inwestycyjnego, co umożliwia współpracę z organami administracji terytorialnej i daje duże efekty w egzekwowaniu wymogów sanitarnohigienicznych w nowopowstających obiektach przeznaczonych do przebywania ludzi.

Skuteczność działań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego można zaobserwować na podstawie dopuszczanych obiektów do użytkowania. Obiekty nowoprojektowane i przebudowywane spełniają wymogi sanitarnohigieniczne, co wpływa na jakość produkcji i świadczonych usług.

Działalność Inspekcji Sanitarnej poprzez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny ma możliwość szerokiego współdziałania przy projektowaniu, realizacji inwestycji i dopuszczeniu do użytkowania nowych obiektów oraz egzekwowania spełnienia obowiązujących przepisów prawnych.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH.

1. SZPITAL

Szpital Powiatowy w Aleksandrowie Kuj. jest pod nadzorem PWIS w Bydgoszczy.

2. PODMIOTY LECZNICZE wg ewidencji 50 obiektów

(w tym 20 obiektów sanatoryjnych oraz 6 szpitali uzdrowiskowych, 19 przychodni , 1 laboratorium diagnostyczne, 3 inne wykonujące całodobowe świadczenia zdrowotne)

W wyniku realizacji zaleceń PPIS w Aleksandrowie Kuj. oraz działań podjętych przez właścicieli zakładów opieki zdrowotnej, uzyskano poprawę stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń w ogółem 5 obiektach.

W 8 obiektach tej grupy wydano decyzje nakładające obowiązek m.in. przeprowadzenia remontu malarskiego ścian i sufitów pomieszczeń bazy hotelowej, bazy zabiegowej i ciągów komunikacyjnych, wykonania badań wody ciepłej w kierunku Legionella sp., doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego i technicznego płytek w szatni męskiej przy basenie , wykonania badania wody w basenie oraz doprowadzenia poziomu hałasu, emitowanego przez urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne do obowiązujących norm.

Stan techniczny i funkcjonalny pozostałych obiektów oceniono jako dobry i nie odnotowano większych nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zabiegowych, a także hotelowych i sanitarnych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami, obiekty posiadają procedury w tym zakresie.

3. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową - praktyki lekarskie, w tym lekarzy dentyków

Praktyki lekarskie odbywają się w pomieszczeniach będących w dobrym stanie sanitarnym, funkcjonalnym i technicznym.

Większość praktyk prowadzona jest w pomieszczeniach zakładów służby zdrowia (sanatoriach, szpitalach uzdrowiskowych, przychodniach) po godzinach ich działalności lub w wyodrębnionych pomieszczeniach domów jednorodzinnych.

- praktyki pielęgniarskie

Gabinety, w których prowadzi się praktyki pielęgniarskie dzierżawione są przy NZOZ –ach, ich stan sanitarny i techniczny nie budzi zastrzeżeń.

Podsumowanie:

Nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. objęto:

- obiekty użyteczności publicznej (przeprowadzono 205 kontroli)
- obiekty służby zdrowia (92 kontrole)
- obiekty wodne (40 kontroli wodociągów, 2 kontrole miejsc wykorzystywanych do kąpieli)
- 14 środków transportu (14 kontroli).

Przeprowadzono w **sumie 390 kontroli**.

Pobrano do badań laboratoryjnych **122 próbki** w tym: 105 próbek wody przeznaczonej do spożycia, 4 próbki wody z kąpieliska, 9 próbek wody ciepłej w kierunku Legionella sp. oraz 4 z basenów leczniczych w ramach interwencji.

Wydano ogółem: 95 decyzji administracyjnych w tym: 19 merytorycznych, 6 decyzji zmieniających i 20 decyzji płatniczych oraz 26 decyzji – pozwoleń na ekshumację. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 100 zł. Wydano 24 decyzje- opinie sanitarne. Wystosowano 3 wystąpienia do władz administracyjnych.

V. WARUNKI SANITARNO – HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY.

1. Stan sanitarny zakładów pracy i badania środowiska pracy.

W 2013 roku przeprowadzono 66 kontroli w 56 obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 10 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, które m. in. dotyczyły :

- braku aktualnych badań czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia w środowisku pracy, co w konsekwencji powodowało brak rejestrów i kart czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz braku poinformowania pracowników o wynikach przeprowadzonych badań na stanowiskach pracy,
- braku spisu niebezpiecznych mieszanin chemicznych,

- braku oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy,
- braku apteczek pierwszej pomocy i instrukcji udzielania pierwszej pomocy,
- braku informacji o wyznaczonych pracownikach do udzielania pierwszej pomocy,
- braku okularów ochronnych dla pracowników mających kontakt z mieszaninami niebezpiecznymi,
- uzupełnienia dużych ubytków w podłodze betonowej na stanowisku pracy,
- poprawy innych warunków pracy zatrudnionych pracowników.

Badania profilaktyczne.

Wszystkie kontrolowane zakłady zawarły umowy z lekarzami uprawnionymi do przeprowadzania badań profilaktycznych. Nie stwierdzono przypadków zatrudniania pracowników bez aktualnych badań profilaktycznych.

2. Zagrożenia stwarzane dla otoczenia przez zakłady pracy.

Istotne zagrożenia nie uległy zmianie i w dalszym ciągu są to:

- transport drogowy na trasie krajowej „1” oraz autostrady przebiegających przez teren ujęć wodnych „Kuczek”,
- transport kolejowy przebiegający przez środek miasta Aleksandrowa Kujawskiego oraz w bezpośrednim sąsiedztwie szpitala (transport różnych substancji i mieszanin chemicznych).

3. Ogólna ocena zakładów.

W zakładach w których stwierdzono nieprawidłowości podjęto działania mające na celu poprawę warunków pracy pracowników wykonując obowiązki nałożone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kujawskim.

We wszystkich zakładach, w których zostały przekroczone normatywy higieniczne hałasu pracodawcy wyposażyli pracowników w ochronniki słuchu.

4. Choroby zawodowe.

W 2013 roku wydano 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

VI. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

- W roku 2013 objęto ewidencją łącznie 58 placówek nauczania, opiekuńczo-wychowawczych, wypoczynku dzieci i młodzieży w tym: 40 placówek nauczania, 5 placówek wychowania pozaszkolnego i 17 placówek (turnusów) sezonowych. W stosunku do roku w 2012 zlikwidowano 4 szkoły podstawowe, powstało 1 oddziałowe Gimnazjum w Świątem i również 1- oddziałowe Przedszkole w Świątem. Ponadto w Ciechocinku utworzono nowe Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia”. Dwa przedszkola funkcjonujące do tej pory w Zespołach Szkół zostały przejęte przez Stowarzyszenie „Partnerstwo Dla Ziemi Kujawskiej” podobnie jak Niepubliczne Przedszkole w Otłoczynie. Wyżej wspomniane Stowarzyszenie wynajęło również 1 salę lekcyjną w Szkole Podstawowej w Opokach również na prowadzenie przedszkola.
- Oceniając stan sanitarno-higieniczny i warunki pobytu w placówkach przeprowadzono 107 kontroli sanitarnych, wydano 5 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego obiektów np.: ścian, sufitów klasopracowni. W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 40 szkół i przedszkoli i 17 placówek (turnusów) zimowego/letniego wypoczynku dzieci i młodzieży. W skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało 77442 uczniów.
- W dobrym stanie sanitarnym funkcjonowało 37 placówek, a w 3 placówkach stwierdzono zaniedbania stanu technicznego. Wszystkie placówki na terenie powiatu aleksandrowskiego zapewniają uczniom dostęp do ciepłej wody, posiadają wewnętrzne sanitariaty, w żadnej nie stwierdzono ponadnormatywnej liczby uczniów przypadającej na urządzenie sanitarne.
- W ramach oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stwierdzono, że wszystkie placówki posiadają wystarczające warunki do realizacji zajęć W-F.
- W wyniku przeprowadzonych kontroli w szkołach stwierdzono, że wszystkie zapewniają uczniom opiekę medyczną na terenie placówki.
- Badania środowiska szkolnego pozwoliły na ocenę warunków pobytu i nauczania uczniów. Łącznie wykonano 1041 badania, w tym:
  - 56 badań tygodniowego rozkładu lekcji
  - 1013 badania dostosowania mebli do wzrostu uczniów/ przedszkolaków.Nie stwierdzono nieprawidłowości badanych parametrów.
- Przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie których oceniano spełnienie wymogów sanitarno-technicznych m.in. stanu i wyposażenia pomieszczeń, zaopatrzenia w wodę, zaplecza sanitarnego, gromadzenia odpadów i odprowadzania ścieków. Skontrolowano 17 obiektów (turnusów) w tym:
  - 5 w okresie ferii zimowych
  - 12 w okresie wakacji
- Dożywianie uczniów prowadzone jest w 26 szkołach przy czym należy zwrócić uwagę na fakt iż w większości są to posiłki dowożone z zewnątrz 1-daniowe. Na 12 szkół podstawowych tylko w 1 przypadku posiłki są gotowane w szkole. Nawet tam, gdzie jeszcze niedawno funkcjonowały kuchnie w tej chwili są one zlikwidowane. Podobna sytuacja dotyczy samodzielnie funkcjonujących gimnazjów (tylko 1 na 3 posiada własną kuchnię). W przypadku Zespołów szkół 7 na 11 posiada własne kuchnie i często gotowane i wydawane są tam również posiłki dla innych szkół.

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU.

Podstawowym celem działalności sekcji HŻŻ i PU określonym w "Planie zasadniczych przedsięwzięć na 2013rok" był nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

Zadania ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, suplementów diety, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków.

Prowadzone działania dotyczyły:

- Oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji i dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- Oceny jakości produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.
- Monitorowania wycofanej z obrotu żywności, suplementów diety, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX),
- Nadzoru nad kosmetykami w tym oceny ich oznakowania,
- Nadzoru nad suplementami diety, środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Ogółem w 2013 roku w ewidencji było 821 obiektów, w tym:

- nowo zatwierdzonych zakładów 117,

Objęte nadzorem były obiekty produkcji, obrotu żywnością oraz produkcji i dystrybucji przedmiotów użytku w tym tj:

1 wytwórnia lodów, 14 automatów do lodów, 15 piekarni, 5 ciastkarni, 3 przetwórnice owocowo-warzywne, 2 wytwórnice napojów bezalkoholowych, 1 wytwórnia musztardy, 7 innych wytwórni żywności, 282 sklepy spożywcze, 16 kiosków spożywczych, 10 magazynów hurtowych, 27 środków transportu(firm indywidualnych), 123 innych obiektów obrotu żywnością, 189 zakładów żywienia zbiorowego otwartego w tym 99 małej gastronomii,, 106 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego , 4 wytwórnice materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. 10 miejsc obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością oraz 6 miejsc obrotu kosmetykami

W 2013 roku skontrolowano **500** obiektów, w których przeprowadzono **966** kontroli.

W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego i dostosowania zakładów do wymogów prawa Unii Europejskiej wydano **175** decyzji merytorycznych (w tym **33** z terminami wykonania nałożonych obowiązków), **82** decyzje umarzające postępowanie po wykonaniu zaleceń, **165** decyzji wykreślających obiekty z rejestru zatwierdzonych zakładów.

Zgłoszenia doniesień o złym stanie sanitarno-higienicznym obiektów i złej jakości produktów przyjęto w ilości 35 dotyczących najczęściej nieprawidłowości sanitarno-technicznych, niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, dolegliwości żołądkowo-jelitowych, towarów przeterminowanych, zepsutych, braku dezynfekcji naczyń stołowych, przepełnionych pojemników na śmieci, braku czystości i porządku przy zakładzie i inne.

Z 35 powiadomień 18 zostało potwierdzonych, a 17 powiadomień nie potwierdzono

W 2013 roku nałożono ogółem 54 mandaty karne na sumę 11300 zł, do sądu nie skierowano żadnego wniosku.

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w roku 2013 tak jak w latach ubiegłych skoncentrowała się na poprawie stanu sanitarnego w obiektach produkcyjnych o wysokim ryzyku zagrożenia bezpieczeństwa żywności z czego wynikały wielokrotne kontrole podyktowane złym stanem sanitarno-technicznym w tych obiektach. Widoczna jest poprawa stanu sanitarno-technicznego obiektów.

W wyniku kontroli sanitarnych przeprowadzonych w zakładach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych polegające przede wszystkim na:

- braku czystości i porządku pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych, otoczenia zakładu
- braku funkcjonalności pomieszczeń,
- niewłaściwym przechowywaniu surowców wymagających warunków chłodniczych,
- złym stanie sanitarno-technicznym drobnego sprzętu produkcyjnego,
- braku segregacji w urządzeniach chłodniczych,
- nieprawidłowym wykorzystywaniu stanowisk pracy,
- brudnych naczyń stołowych i braku ich dezynfekcji,
- zniszczonym drobnym sprzęcie kuchennym,
- brudnych urządzeniach chłodniczych,
- braku środka dezynfekcyjnego do dezynfekcji urządzeń, pomieszczeń i sprzętu stosowanych w przemyśle spożywczym,
- wprowadzaniu do obrotu artykułów po normatywnym okresie przechowywania.
- braku prawidłowego zabezpieczenia przed szkodnikami,
- braku orzeczeń lekarskich o stanie zdrowia pracowników,
- braku prowadzonych na bieżąco rejestrów GHP (dobrej praktyki higienicznej), GMP (dobrej praktyki produkcyjnej) oraz HACCP (systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli).
- i inne.

2013 rok podobnie jak w 2012 obfitował w akcje. Przeprowadzono 390 kontroli sanitarnych w ramach różnych akcji w tym:

- 92 kontrole w ramach systemu RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed of the European Union – to europejski system szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych obowiązujący we wszystkich krajach Unii,

- 7 kontroli w ramach systemu Rapex (System RAPEX utworzony dla zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów na obszarze Jednolitego Rynku Unii Europejskiej). Obejmuje on wszystkie produkty nieżywnościowe przeznaczone dla konsumentów oraz takie, co do których istnieje prawdopodobieństwo, że mogą być przez nich użyte).
- 291 kontroli w związku z innymi akcjami dotyczącymi m.in. akcja dotycząca wycofania produktów mięsnych wyprodukowanych przez firmę Zakłady Mięsne "Viola", nieprawidłowości w obrocie handlowym produktami pochodzenia zwierzęcego oraz działań podjętych w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, dotyczące suplementów diety, które nie spełniają przepisów prawa żywnościowego, wycieczek letniego dzieci i młodzieży, imprez masowych i innych akcji.

Zastosowano wzmożony nadzór nad wprowadzaniem do obrotu suplementów diety, kontrole przeprowadzano w punktach sprzedaży suplementów diety . W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przez okres całego 2013 roku pobierano do badań laboratoryjnych próbki środków spożywczych produkowanych w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu aleksandrowskiego oraz znajdujących się w obrocie handlowym. Próbki zbadano w zintegrowanych laboratoriach badania żywności na terenie całej Polski należących do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Ogółem zbadano 152 próbki żywności i przedmiotów użytku w tym 100 próbek badano w kierunku mikrobiologicznym, 48 w kierunkach chemicznych, 4 próbki przedmiotów użytku.

Kwestionowano: 1 próbkę ze względu na obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* (produkt wycofany na etapie produkcji - nie wprowadzony do obrotu)

Szereg kontroli przeprowadzono w związku ze składanymi wnioskami właścicieli obiektów w sprawie wydania decyzji zatwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-technicznych przy sprzedaży artykułów spożywczych. Wydano 117 decyzji zatwierdzających zakłady.

W związku z występowaniem podmiotów o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, do stosownego wniosku podmiot musi dołączyć decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity z 2010r. Dz.U. Nr 136 poz 914 z późn. zm.). W porozumieniu z urzędami gmin wydawaliśmy zaświadczenia dotyczące aktualności decyzji zatwierdzających zakład, zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających PIS lub poświadczenia aktualności decyzji zatwierdzających zakład.

Zgodnie z powiatowym planem zasadniczych przedsięwzięć zamierzenia dotyczące zaplanowanych kontroli na 2013rok zostały zrealizowane, co przyczyniło się do podniesienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu. Zmniejszyła się liczba stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno-technicznych w obiektach produkcji i obrotu żywnością. Poprawie uległ stan techniczny obiektów, który był wynikiem wykonania obowiązków nałożonych przez PPIS w decyzjach administracyjnych, w tym

modernizacjach zakładów, przez co poprawiła się ich funkcjonalność i uzyskano możliwość wdrażania zasad GHP/GMP. Właściciele obiektów w większości dostosowali swoje zakłady do obowiązujących przepisów. Dzięki kontynuowaniu w zakładach obszernych instruktaży dotyczących Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) i systemu HACCP, których wynikiem jest prowadzenie kontroli wewnętrznej i wprowadzenie przez właścicieli zasad GHP/GMP oraz zasad systemu HACCP jakość zdrowotna produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych poprawia się z każdym rokiem.

Pewien problem stanowi nadal nadzór nad obiektami głównie żywienia zbiorowego otwartego, w których nieprawidłowości powtarzają się w trakcie kolejnych przeprowadzanych kontroli., dlatego w celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:

- wymagań sanitarno-technicznych,
- wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz zasad systemu HACCP wraz z niezbędną dokumentacją,
- poprawy funkcjonalności zakładów,
- stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,
- prawidłowego znakowania wyrobów,
- właściwego stosowania substancji dodatkowych,
- zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
- identyfikowalności surowców i produktu gotowego,
- zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu - zwłaszcza środków spożywczych łatwo psujących się,
- obrotu środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety – szczególnie w aspekcie ich prawidłowego znakowania.
- zakazu stosowania młynków koloidalnych w zakładach żywnościowych,
- maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia.

Wyniki działań kontrolnych prowadzonych w 2013 roku wskazują, iż właściwy nadzór podjęty w zakresie zaplanowanych kontroli kompleksowych, problemowych i akcyjnych przynosi oczekiwane efekty.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ PIONU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM ZA 2013R.

Do zakresu działania OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA należy inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, w szczególności:

- wdrażanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- prowadzenie wizytacji dotyczących realizacji programów promocji zdrowia w placówkach oświatowo-wychowawczych i placówkach służby zdrowia, nadzór nad koordynowaniem pracy oświatowo-zdrowotnej w podległych placówkach,
- udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- promowanie programów edukacyjnych w celu pobudzenia aktywności społecznej nakierowanej na rzecz własnego zdrowia,
- ewaluacja programów prowadzonych przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej,
- gromadzenie informacji o zrealizowanych programach w jednostkach ochrony zdrowia oraz oświatowo - wychowawczych,

1. Zrealizowano działania programowe dotyczące:

- realizacja programu **„ZAPOBIEGANIE HIV/AIDS”**,
- realizacja programu **„TRZYMAJ FORMĘ”** VII edycja, (kształtowanie postaw i zachowań zdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i promocji aktywności fizycznej w szkołach podstawowych i gimnazjalnych),
- realizacja programu **PROGRAM OGRANICZANIA ZDROWOTNYCH NASTĘPSTW PALENIA TYTONIU** (comiesięczne zbiorcze sprawozdania przesyłane do WSSE w Bydgoszczy z realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych) w tym realizacja programów:
- realizacja PROJEKTU **„PROFILAKTYCZNY PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU OD ALKOHOLU, TYTONIU I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH”**
- ogólnopolski program edukacyjny obejmujący klasy I-III szkół podstawowych **„NIE PAL PRZY MNIE, PROSZĘ”**,
- ogólnopolski program edukacyjny obejmujący klasy IV-VI szkół podstawowych i klasy I-III szkół gimnazjalnych, **„ZNAJDŹ WŁAŚCIWE ROZWIĄZANIE”**

- ogólnopolski program edukacyjny obejmujący dzieci 5 i 6 latnie w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, „**CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS**”
- realizacja zadań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikających z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz podejmowanie innych działań zalecanych przez Światową Organizację Zdrowia, Komisję Europejską, a także wynikających z sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych ludności.
- realizacja projektu, „**ODŚWIEŻAMY NASZE MIASTO (TOB3CIT)**”,
- realizacja „**ŚWIATOWEGO DNIA RZUCANIA PALENIA**” **ORAZ** „**ŚWIATOWEGO DNIA BEZ PAPIEROSA**”,
- realizacja interwencji nieprogramowej pt.: „**BEZPIECZNE WAKACJE**”,
- realizacja zadań związana z pojawieniem się wirusa grypy AH1N1.
- realizacja interwencji nieprogramowej PPIS w Aleksandrowie Kuj. pt „**ZAPOBIEGANIE RAKOWI GRUCZOŁU KROKOWEGO**”

Stosowanie różnych form realizacji działań oświatowo – zdrowotnych m.in.: spotkań, szkoleń, porad, warsztatów, pogadarek, wypożyczanie filmów video, literatury, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych itp. – pozwala dotrzeć do szerokich kręgów społeczności.

Efekty działań oświatowo – zdrowotnych nie są jednak natychmiastowe, a poprawa stanu zdrowia społeczeństwa zależy w dużym stopniu od zmiany świadomości ludzi na kształtowanie prawidłowych zachowań prozdrowotnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Aleksandrowie Kujawskim

Iek.med. Ewa Jankowska
Specjalista epidemiolog